

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ПРЊАВОР
ГРАДОНАЧЕЛНИК**

Карађорђева бр. 2, Прњавор, тел. + 387 51 663 286
email: kabinetgradonacelnika@gradprnjavor.com
www.gradprnjavor.com

ПРИЈЕДЛОГ

**ПРОГРАМ МЈЕРА
СИСТЕМАТСКЕ ПРЕВЕНТИВНЕ ДЕЗИНСЕКЦИЈЕ И ДЕРАТИЗАЦИЈЕ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА
ПРЊАВОР ЗА 2026. ГОДИНУ**

ПРЕДЛАГАЧ: Градоначелник

**ОБРАЂИВАЧ: Одјељење за локални економски развој
и друштвене дјелатности**

Прњавор, јануар 2026. године

На основу члана 16. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“ бр. 90/17, 42/20, 98/20 и 63/22), члана 37. Статута Града Прњавор („Службени гласник Града Прњавор“ број 11/23) и члана 161. Пословника о раду Скупштине Града Прњавор („Службени гласник Града Прњавор“ бр. 17/23, 29/23 и 9/24), Скупштина Града Прњавор на сједници одржаној _____ 2026. године, донијела је

ПРОГРАМ МЈЕРА СИСТЕМАТСКЕ ПРЕВЕНТИВНЕ ДЕЗИНСЕКЦИЈЕ И ДЕРАТИЗАЦИЈЕ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА ПРЊАВОР ЗА 2026. ГОДИНУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Видно је да су присутне све веће климатске промјене које имају велики утицај на појаву и мутацију глодара и узрочника појаве заразних болести. Једна од посљедица климатских промјена је и њихов утицај на појаву, распрострањеност и сезонске варијације заразних болести људи. То у ствари подразумева појаву и ширење већ постојећих заразних болести на подручјима гдје их раније није било, али и појаву нових заразних болести. Највећи утицај на векторске заразне болести имају климатске промјене. То су болести чији узрочник извјесно вријеме, прије него што доспије у организам свог домаћина, проведе у вектору (комарци, крпељи и различите друге врсте инсеката). Вектори су организми који немају механизме за одржавање тјелесне температуре, па директно зависе од спољашње температуре. Одговарајућа температура и влажност ваздуха су основни предуслов за развој јаја и ларви инсеката у одрасле јединке, тако да у условима високе температуре и велике влажности њихов број може да порасте и за неколико пута. Процјењује се да свако повећање температуре ваздуха за 0,1 степен Целзијуса шири станиште комараца и до 150 километара у правцу сјеверне географске ширине земљине кугле. Због повећања случајева оболијевања код људи у свијету и појаве ових обољења унеким европским земаљама гдје их раније није било, ове заразне болести су постале пријетеће болести у Европи.

Члан 2.

(1) Годишњим планом систематске превентивне дезинсекције на подручју Града Прњавор за 2026. годину дефинишу се мјере превенције векторских заразних болести које могу представљати пријетњу за јавно здравље, и то сљедеће мјере:

1) сузбијање комараца и других преносиоца заразних болести које треба проводити плански, организовано и дугорочно и најмање два пута годишње,

2) поопштрити извођење мјера дезинсекције, због напријед изнесених чињеница,

3) надлежне институције (Јавна здравствена установа Институт за јавно здравство, у даљем тексту Институт) и здравствена инспекција, инспекција за храну и ветеринарска инспекција требају поопштрити надзор и контролу систематске дезинсекције,

4) Извођачи су у обавези:

1. да на вријеме обавијесте надлежне органе града и Институт о припремним радњама за вршење систематске дезинсекције, што значи да извођач на вријеме треба упознати надлежне установе,

2. донијети оперативни План спровођења дезинсекције тако да и грађани на вријеме буду обавијештени,

3. легла за развој комараца претходно требају бити позиционирана те се на основу тога треба формирати база података са сталним, привременим и потенцијалним леглима;

4. сузбијање комараца се треба вршити свеобухватно при чему рад заснивати превасходно на ларвицидном третману, а сузбијање одраслих форми свести на неопходан оптимум,

5. дезинсекцију вршити еколошки најприхватљивијим биоцидима,

6. правовремено обавијестити становништво о свим активностима везаним за сузбијање комараца. Овакав приступ са тежиштем на ларвицидном третману између осталог има за циљ очување животне средине,

7. на основу мониторинга одабрати дозу и концентрацију инсектицида који ће се употријебити (стручни тим),

8. након обављене дезинсекције доставити Институту извјештај о извршеној дезинсекцији.

(2) Рокови за спровођење дезинсекције су март/мај и август/октобар 2026. године, с тим штосе рокови за дезинекцију могу помјерити с обзиром на временске услове и појаву или инвазију инсеката.

(3) Годишњим планом систематске превентивне дератизације за подручје Града Прњавор за 2026. години дефинише се:

1) обим посла односно дефинисаност подручја на коме ће се спровести систематска превентивна дератизација,

2) вријеме извођења,

3) врсте средстава и препарата, њихове количине и начине примјене,

4) обавезе извођача дератизације,

5) начине обавјештавања грађана, правних и физичких лица,

6) обавезе правних и физичких лица,

7) надзор над спровођењем дератизације (врсте надзора, извршиоци).

II ОБИМ ПОСЛА

Члан 3.

Дефинисаност подручја на коме ће се спровести превентивна систематска дератизација:

1) отворени и затворени водотоци, паркови, гробља, површине које нису приведене урбанистичкој намјени, саобраћајнице, мостови, отворена и затворена паркиралишта, тргови, тржнице и пијаце, јавни нужници и друга јавна мјеста на којима постоји могућност задржавања и размножавања штетних глодара,

2) канализациона мрежа за одвођење отпадних и оборинских вода, уређаји за пречишћавање тих вода, те септичке јаме и сл.,

3) шахтови и енергетски канали топловодних, електричних, телефонских и других инсталација,

4) депоније смећа и отпадних материја,

5) објекти и средства јавног превоза (аутобуске станице, гаражни простори и хангари саобраћајних средства за јавни превоз),

6) сви објекти и просторије које служе за производњу, прераду животних намирница и предмета опште употребе,

7) помоћни простори стамбених и стамбено-пословних зграда у свим облицима својине укључујући: подруме, таване, дрварнике, магацинске просторе, дворишта, гараже, отворена и затворена ђубришта,

8) просторије за остављање пољопривредних машина и оруђа, те припадајуће површине тих објеката (дворишта и сл.),

9) неуређене или дјелимично уређене зелене и друге јавне површине у околини стамбених зграда,

10) подруми, тавани, магацински простори, дворишта, гараже, отворена и затворена ђубришта те пословне и помоћне просторије на којима постоји могућност размножавања глодара, посебно простори за складиштење и припрему хране, те припадајуће површине:

1. предузећа, трговачких, угоститељских и занатских радњи,
2. хотелско-туристичких, угоститељских, спортских и рекреационих простора,
3. предшколских, школских, вјерских установа и институција, ђачких и студентских домова, домова пензионера и других сличних објеката,
4. здравствених установа у свим облицима својине,
5. објеката за пружање медицинских и хигијенских услуга становништву (педикирски, козметички, фризерски и бријачки салони, центри за масажу, соларијуми, хиропрактичне ординације),
6. органа управе, јавних предузећа и установа, привредних друштава организација и других правних лица у свим облицима својине, као и физичких лица која обављају обртничку дјелатност,
7. услужних, трговачких, занатских и угоститељских радњи, а нарочито оних које се баве производњом, складиштењем и прометом животних намирница,
8. других правних и физичких лица,
9. свих осталих субјеката/објеката и других мјеста на којима постоји могућност задржавања и размножавања штетних глодара.

III ВРИЈЕМЕ ИЗВОЂЕЊА

Члан 4.

(1) Дератизација ће се вршити у двије оперативне фазе рада (прољетна и јесења) сваке календарске године и обавезно се изводи у свакој оперативној фази на свим објектима и просторима који су напријед наведени.

(2) Дератизација се изводи континуирано у току цијеле године, а оперативне (ударне) фазе се изводе у прољетном и јесењем периоду када је највећа популација штетних глодара, те када се због биолошког циклуса и миграционих својстава глодара постижу и најбољи ефекти уништавања истих у насељеним мјестима.

(3) Правна и физичка лица, те извођачи дератизације требају се придржавати временских термина извођења дератизације, а то су:

- 1) Прољетна дератизација која ће се спроводити у временском периоду март/мај 2026. године,
- 2) Јесења дератизација која ће се изводити у временском периоду септембар/новембар 2026. године.

(4) Интервентна дератизација је трећа фаза извођења дератизације, а она ће се спроводити по уоченом присуству штетних глодара. Интервентна дератизација мора се спровести у објектима и просторима када се уочи повећан број глодара, као и у свим случајевима када се појави несигурна или погоршана епидемиолошка ситуација заразних болести које преносе глодари. Интервентна дератизација временски се изводи током цијеле календарске године, између двије фазе, а све до почетка прве односно прољетне оперативне фазе дератизације на подручју Града Прњавор у наредној години.

(5) Континуитет дератизације се постиже обрадом мјеста која служе као стална легла и станишта глодара успостављањем тзв. „сталних хранилишта“ која се одржавају током цијеле године.

IV

ВРСТЕ СРЕДСТАВА И ПРЕПАРАТА, ЊИХОВЕ КОЛИЧИНЕ И НАЧИНА ПРИМЈЕНЕ

Члан 5.

(1) Дератизација се изводи хемијским средствима и препаратима чија је употреба дозвољена у Републици Српској и која уз токсиколошку оцјену имају и доказ о утврђеној ефикасности, према прописима који регулишу ову област, а писмени доказ подносе извођачи дератизације, на основу Закона о биоцидима („Службени гласник Републике Српске“, број 37/09) и припадајућих подзаконских аката.

(2) Примјена активних састојака у мамцима који ће се користити у дератизацији мора одговарати листи отрова који се могу стављати у промет у Републици Српској, а која је утврђена Рјешењем о утврђивању листе отрова који се могу стављати у промет у Републици Српској.

(3) Контролу примјене средстава тј. усклађеност хемикалија и биоцида те контролу посједовања увјерења Министарства здравља обавља надлежна инспекција.

V

ОБАВЕЗЕ ИЗВОЂАЧА ДЕРАТИЗАЦИЈЕ

Члан 6.

(1) Извођач дератизације мора имати одобрење Министарства здравља и социјалне Заштите Републике Српске, мора испуњавати услове у погледу просторија, стручне спреме запослених, техничке опремљености и других услова којима морају удовољити здравствене установе, привредна друштва која обављају послове дезинфекције, дезинсекције и дератизације, како је то предвиђено Правилником о условима и поступку за утврђивање услова који се односе на кадар, простор и опрему и о висини трошкова за утврђивање испуњености услова за овлаштеног извођача („Службени гласник Републике Српске“, број 118/18) и Правилником о начину обављања дезинфекције, дезинсекције и дератизације („Службени гласник Републике Српске“, број 118/18).

(2) Извођач је дужан да приликом извођења дератизације и дезинсекције предузима све потребне мјере предострожности за заштиту здравља грађана и радника који изводе дератизацију, као и мјере за заштиту домаћих животиња, корисних инсеката, животне и радне средине.

(3) Извођач је дужан да користи препарате који су дозвољени за употребу тј. Препарате којису регистровани за употребу у Републици Српској.

VI

НАЧИН ОБАВЈЕШТАВАЊА ГРАЂАНА, ПРАВНИХ И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА

Члан 7.

(1) Извођач је дужан да прије почетка извођења дератизације обавијести грађане и друга правна и физичка лица о почетку и начину извођења дератизације, дајући и потребна упутства за заштиту од евентуалних штетних посљедица. Упутства за заштиту треба да садрже:

1) опште мјере предострожности и сигурности,

- 2) посебне мјере за заштиту грађана и имовине,
- 3) опште мјере за заштиту домаћих животиња,
- 4) мјере које се односе на обавезе правних и физичких лица за припремање простора у којима се изводи дератизација (уклањање смећа и других отпадака, обезбијеђење приступачности простору, давање потребних обавјештења стручним лицима извођача и др).

(2) Обавјештења и упутства дају се на пригодан начин путем плакатирања, оглашавањем усредствима јавног информисања прије и у току извођења дератизације.

VII ОБАВЕЗЕ ПРАВНИХ И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА

Члан 8.

(1) Сва правна и физичка лица у чијим се објектима изводи дератизација, дужна су да стручним радницима извођача омогуће приступ и дају им потребна обавјештења.

(2) Такође, дужни су спроводити одређене мјере и извршавати радње које им налажу стручни радници у циљу осигурања успјешног извођења дератизације и заштите људи и домаћих животиња.

VIII НАДЗОР НАД СПРОВОЂЕЊЕМ ДЕРАТИЗАЦИЈЕ (ВРСТЕ НАДЗОРА И ИЗВРШИОЦИ)

Члан 9.

(1) Стручни надзор над извођењем дератизације јавних површина и јавних добара врши Институт.

(2) Надзор над организацијом и извођењем дератизације врши здравствена инспекција, инспекција за храну и ветеринарска инспекција (у даљем тексту надлежна инспекција).

(3) Надлежна инспекција по свом налазу или налазу Института може забранити или обуставити извођење дератизације због сљедећих разлога:

- 1) када се утврди да извођач дератизације користи препарате чија ефикасност није провјерена и употреба дозвољена,
- 2) када се утврди да се извођач не придржава правила прописаних у Плану и Наредби,
- 3) када се утврди да извођачи одступају од властитог оперативног плана,
- 4) када се утврди да радници који врше дератизацију немају прописане услове за вршење дератизације.

(4) О свим налазима надлежне инспекције обавјештава се Институт.

(5) У случају некавалитетног или непотпуног извршења дератизације, надлежна инспекција ће предузети мјере предвиђене законом.

Члан 10.

Саставни дио овог Програма је План систематске превентивне дезинсекције и дератизације за подручје Града Прњавор за 2026. годину.

IX
ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Овај Програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Града
Прњавор“.

Број: _____
Датум: _____

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ГРАДА
Дражен Микић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1) ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Програма мјера систематске превентивне дезинсекције и дератизације на подручју града Прњавор за 2026. годину садржан је у члану 16. Закона о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник Републике Српске“ бр. 90/17, 42/20, 98/20 и 63/22), члана 37. Статута Града Прњавор („Службени гласник Града Прњавор“ број 11/23) и чл. 161. и 201. Пословника о раду Скупштине Града Прњавор („Службени гласник Града Прњавор“, бр. 17/23, 29/23 и 9/24), којима се одређује надлежност Скупштине Града за доношење наведеног акта.

2) РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРОГРАМА

Разлози за доношење овог Програма произилазе из потребе заштите здравља становништва, спречавања појаве и ширења заразних болести, те обезбјеђења хигијенско-санитарних услова у животној средини што представља законску обавезу сваке јединице локалне самоуправе.

Програмом се обезбјеђује планско, континуирано и организовано спровођење мјера на јавним површинама, у објектима јавне намјене и другим ризичним локацијама, чиме се доприноси очувању јавног здравља, унапређењу квалитета живота грађана и смањењу могућности појаве епидемије.

Доношењем овог програма утврђују се обим, динамика, локације, начин и вријеме спровођења мјера, начин обавјештавања јавности, те обавезе извођача, правних и физичких лица.

Саставни дио овог програма је План систематске дезинсекције и дератизације за подручје града Прњавор за текућу годину, који се након усвајања, доставља Институту за јавно здравство Републике Српске ради прибављања сагласности.

Обзиром да се ради о документу који није сложен и обиман предлаже се усвајање по скраћеној процедури а што је у складу са чланом 201. Пословника о раду Скупштине Града Прњавор („Службени гласник Града Прњавор“, бр. 17/23, 29/23 и 9/24).

3) ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За реализацију овог Програма планирана су средства Буџетом Града Прњавор за 2026. годину у оквиру Одјелења за локални економски развој и друштвене дјелатности.